

Лапа І.В.

*аспірант кафедри міжнародних економічних відносин,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-8503-490X>*

Лапа Ігор

*Postgraduate Student of International Economic Relations Department,
State University "Uzhhorod National University"*

ОПТИМІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ НІМЕЧЧИНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Анотація. Стаття присвячена ґрунтовному та багатовимірному аналізу трансформаційних процесів, що відбуваються у банківській системі Німеччини під впливом сучасних макроекономічних, геополітичних та інституційних викликів. У роботі розглянуто, як поєднання інфляційного тиску, змін монетарної політики Європейського центрального банку, енергетичної кризи, спричиненої зовнішніми шоками, а також зростання геополітичної невизначеності формує нові умови функціонування фінансових установ та змушує їх переглядати традиційні бізнес-моделі й підходи до управління ризиками. Особливу увагу зосереджено на трансформації регуляторного середовища в умовах поглиблення європейської фінансової інтеграції, зокрема в контексті розвитку Банківського союзу та гармонізації наглядових і пруденційних вимог. Проаналізовано посилення ролі наднаціональних інституцій, зростання значення цифрової операційної стійкості, впровадження єдиних стандартів управління інформаційно-комунікаційними технологіями та кіберризики, а також вплив нових регламентів ЄС на організаційну та технологічну адаптацію банків, що посилює вимоги до внутрішніх систем контролю та звітності. У статті окреслено взаємозв'язок між енергетичною кризою, структурними зрушеннями у світовій торгівлі та змінами в кредитній і інвестиційній поведінці банків, а також приділено увагу інтеграції екологічних, соціальних та управлінських (ESG) чинників у банківську діяльність. Підкреслено роль інноваційних фінансових технологій у посиленні конкурентних позицій банків. Наголошено на важливості стратегічного планування в умовах підвищеної невизначеності. За результатами дослідження визначено ключові стратегічні напрями підвищення ефективності, стійкості та конкурентоспроможності банківської системи Німеччини і зроблено висновок, що її успішна оптимізація можлива лише за умови скоординованої взаємодії державних інституцій, регуляторів та фінансових організацій і здатності банківського сектору своєчасно адаптуватися до довгострокових структурних змін у європейському фінансовому середовищі. У дослідженні також акцентовано увагу на внутрішніх обмеженнях німецької моделі банкінгу, що проявляються у різній спроможності окремих груп банків забезпечувати технологічне оновлення та якісне управління ризиками. Показано, що інституційна розгалуженість, попри її переваги, формує нерівномірність у рівні цифрових ресурсів, управлінських компетенцій і кадрового потенціалу. Визначено важливість модернізації управління активами й пасивами в умовах зростання процентного ризику та переоцінки довгострокових інструментів. Наголошено, що підвищення стійкості потребує не лише інвестицій у технології, а й посилення координації та обміну даними між установами. Практична цінність роботи полягає у формуванні комплексного бачення заходів, здатних підтримати адаптацію банківської системи до довгострокових змін без втрати її функціональної різноманітності. Запропоновано орієнтацію на поєднання міжінституційної співпраці та вибіркової оптимізації організаційної структури для підвищення ефективності й зменшення витрат на виконання регуляторних вимог. Підкреслено, що довгострокова результативність реформ залежить від синхронізації регуляторних, технологічних і кадрових рішень, а також від готовності банків до стратегічного переосмислення моделей розвитку.

Ключові слова: банківська система Німеччини, фінансова стабільність, європейська інтеграція, цифрова операційна стійкість, оптимізація фінансових інститутів, банківський сектор ЄС.

Вступ та постановка проблеми. Банківська система Німеччини опинилася у ситуації, коли традиційні механізми функціонування більше не забезпечують достатнього рівня гнучкості та адаптивності до стрімких змін у глобальному фінансовому середовищі. Зміна балансу економічних сил у Європі,

поява нових технологічних стандартів, зростання вимог до стійкості інфраструктури та підвищена роль наднаціональних регуляторів формують новий контекст, у якому банки повинні діяти. Виникає потреба не лише оновлювати інструменти нагляду й управління, а й переглядати функціональну

взаємодію між різними інституційними складниками системи. У цих умовах актуальним стає визначення оптимальних підходів, які дозволяють поєднати стабільність, конкурентоспроможність та відповідність інтеграційним цілям Європейського Союзу, забезпечуючи водночас ефективну роботу банків у середньо- та довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У сучасних дослідженнях функціонування банківських систем країн ЄС центральне місце посідає оцінка фінансової стійкості в умовах посилення шоків та структурних трансформацій. У звітах Financial Stability Review ЄЦБ [1] систематизовано ключові ризики для банківської системи єврозони, включно з впливом інфляції, коливань процентних ставок і структурних зрушень у секторі. Результати EU-Wide Stress Test Європейського банківського органу [2] доповнюють цю оцінку кількісними моделями стійкості банків до негативних макрофінансових сценаріїв. Аналітична доповідь Banking Union: Overview and State of Play Європейського парламенту [3] розглядає інституційні передумови та політичні виклики завершення Банківського союзу, що є ключовим контекстом для еволюції регуляторного середовища Німеччини. Теоретичну базу для розуміння структурної вразливості ринково-орієнтованого банкінгу пропонують І. Гарді та Д. Говарт у праці Market-Based Banking and the International Financial Crisis [4], окреслюючи ризики, що проявилися під час глобальної фінансової кризи та залишаються актуальними сьогодні. Важливим джерелом методологічної підтримки для дослідження трансформацій банківських систем є праці М. Король, С. Циганова та Н. Циганової, у яких комплексно розглядаються процеси фінансової інтеграції, еволюція регуляторних підходів та сучасні вимоги до стійкості й цифрової трансформації банківських інститутів.

Емпіричні аспекти функціонування німецького банківського сектору висвітлені у Monthly Reports Німецького Бундесбанку [5], які надають статистичні дані щодо структури активів, динаміки маржі та змін ліквідності. Важливе місце у сучасних дослідженнях посідає нормативна трансформація: Регламент ЄС DORA [6] формує вимоги до цифрової операційної стійкості фінансових установ, а оцінка МВФ Financial System Stability Assessment: Germany [7] визначає структурні ризики системи, включно зі стійкістю до енергетичних та геополітичних шоків. Українське дослідження Н. Блащук-Дев'яткіної та І. Бацман [8] пропонує методичні підходи до оцінки фінансової безпеки банків, які можуть бути адаптовані для ширшого європейського контексту. Документи Європейської Комісії щодо Таксономії ЄС [9] підкреслюють зміну підходів до екологічних критеріїв у банківській діяльності, тоді як робота Д. Буша та Г. Ферраріні Regulation of the EU Financial Markets [10] розкриває концептуальні основи регулювання ринків капіталу в ЄС.

Формулювання цілей статті. Метою статті є встановлення теоретичних і практичних засад

удосконалення функціонування банківської системи Німеччини в умовах змінного економічного середовища та поглиблення інтеграційних процесів у Європейському Союзі. Для досягнення цієї мети передбачено: визначити ключові чинники, що впливають на трансформацію банківського сектору; з'ясувати характер взаємодії між національними та наднаціональними регуляторними вимогами; оцінити перспективи адаптації банків до нових технологічних і нормативних тенденцій; окреслити можливі напрями оптимізації інституційної структури та механізмів управління. Виконання цих завдань дасть змогу сформувати комплексне бачення стратегічних рішень, потрібних для забезпечення ефективного розвитку банківської системи в сучасних умовах.

Результати дослідження. Німецька банківська система, що є частиною найбільшої економіки Європи та одного з найбільш інституційно складних фінансових середовищ, переживає глибокий процес структурної трансформації. Ця трансформація зумовлена глобальною макроекономічною нестабільністю, постійними технологічними зрушеннями та поступовим поглибленням європейської фінансової інтеграції. Історично склалася трирівнева модель, що складається з приватних комерційних банків, державних ощадних банків (Sparkassen) та кооперативних банків (Genossenschaftsbanken), яка забезпечувала як інституційну різноманітність, так і системну стійкість. Однак тиск поточного десятиліття посилив необхідність системної оптимізації, що розуміється як комплексні зусилля з підвищення ефективності, зміцнення стабільності та адаптації механізмів управління до реалій швидкозмінного глобального та європейського фінансового ландшафту.

Макроекономічні умови початку 2020-х років наклали нові обмеження на фінансові установи Німеччини. Внаслідок пандемії COVID-19, глобальних порушень у ланцюгах постачання та волатильності цін на енергоносії інфляція зросла до рівня, небаченого протягом десятиліть. Ситуація ще більше загострилася через повномасштабне вторгнення РФ в Україну в 2022 році, яке спричинило безпрецедентний енергетичний шок у всій Європі, різке зростання цін на газ і електроенергію та підвищило геополітичну невизначеність. Ці події чинили додатковий тиск на моделі оцінки ризиків банків, знизили передбачуваність попиту на кредити в енергоємних секторах та змусили фінансові установи переглянути стратегії ліквідності в умовах швидких змін макроекономічних умов [1].

Європейський центральний банк (ЄЦБ) відреагував найрізкішим циклом жорсткості монетарної політики з моменту введення євро, що призвело до значного перегляду очікувань щодо процентних ставок. Це одночасно посилило чисті процентні маржі банків і послабило ринкову оцінку довгострокових цінних паперів з фіксованим доходом. Для німецьких регіональних банків, які, як правило, мають значні ризики, пов'язані з державними

та забезпеченими облігаціями, нереалізовані збитки від переоцінки стали серйозною проблемою, що спонукало регуляторні органи посилити наглядові практики в рамках Єдиного наглядового механізму (SSM). Стрес-тести вказали на вразливість не тільки до процентного ризику, але й до секторальних кредитних ризиків, зокрема у сфері комерційної нерухомості, де німецькі установи мають значну концентрацію активів. Реагування на ці ризики вимагає вдосконалення управління активами та пасивами, більш динамічного планування сценаріїв та тіснішої співпраці з макрорегуляторними органами [2].

Поточний процес європейської інтеграції змінює стратегічну орієнтацію німецької банківської системи. Зі створенням Банківського союзу функції нагляду та врегулювання перейшли від національних органів до інституцій на рівні ЄС. Німеччина стоїть перед складним завданням приведення своєї банківської системи у відповідність до наднаціональних механізмів управління, зберігаючи при цьому характерні особливості своєї трирівневої структури. Єдиний механізм врегулювання кризових ситуацій (SRM) вже гармонізував практику врегулювання кризових ситуацій, проте дискусія навколо Європейської системи страхування вкладів (EDIS) залишається політично суперечливою. Німецькі політики часто висловлюють занепокоєння щодо потенційних трансграничних фіскальних трансфертів та морального ризику, наголошуючи на необхідності вжиття суворих заходів щодо зменшення ризиків перед взаємним захистом депозитів. Проте, щоб Німеччина могла оптимізувати свій банківський сектор в рамках інтегрованої європейської архітектури, вона повинна повною мірою долучитися до інституційної еволюції Банківського союзу та ширшого Союзу ринків капіталу (CMU), які разом мають на меті посилення фінансової стабільності та поліпшення розподілу капіталу в ЄС [3].

Інституційна фрагментація є постійною характеристикою банківської системи Німеччини. Хоча щільна мережа ощадних та кооперативних банків покращує доступність фінансових послуг, сприяє регіональному економічному розвитку та підтримує середній бізнес, вона також створює диспропорції в оперативній ефективності, управлінській компетентності та технологічній досконалості. Багато дрібних банків не мають можливості реалізувати великомасштабні проекти цифрової трансформації або наймати спеціалізований персонал у сферах кібербезпеки, науки про дані та просунутого аналізу ризиків. Ця неоднорідність ускладнює формування міцного та узгодженого банківського сектору, що робить необхідним вивчення можливостей цільової консолідації, спільних цифрових інфраструктур або інтеграції сервісних платформ. Посилення міжінституційної співпраці, наприклад, через єдині платформи обробки даних або спільні кластери кібербезпеки, є прагматичним шляхом до підвищення операційної стійкості без шкоди для регіональної місії місцевих банків [4].

Технологічні зрушення продовжують прискорюватися, кардинально змінюючи динаміку конкуренції. Інновації у сфері фінансових технологій, відкриті банківські системи та цифрові фінансові платформи все більше формують очікування споживачів і переосмислюють межі банківської бізнес-моделі. Провідні комерційні банки, такі як Deutsche Bank і Commerzbank, розпочали амбітні стратегії реструктуризації, зосереджені на автоматизації, цифровізації та оптимізації мережі відділень [5].

Проте цифровий розрив у німецькій банківській системі зберігається. Менші установи часто покладаються на застарілі системи, стикаються з фінансовими обмеженнями в інвестиціях в ІТ та намагаються дотримуватися все більш жорстких правил кібербезпеки. Впровадження Закону ЄС про цифрову операційну стійкість (DORA) є можливістю створити гармонізовані стандарти управління ІКТ, повідомлення про інциденти та тестування стійкості, що в кінцевому підсумку сприятиме посиленню цифрової надійності всієї системи. Однак дотримання вимог DORA вимагатиме значної мобілізації ресурсів, організаційної адаптації та інвестицій у навчання персоналу [6].

Геополітична напруженість та структурні зміни у світовій торгівлі ще більше ускладнюють умови діяльності німецьких банків. Геополітична переорієнтація, спричинена вторгненням РФ в Україну, порушила роботу енергетичних ринків, збільшила ймовірність застосування санкцій та посилила вимоги до дотримання нормативних вимог. Зараз банки мусять орієнтуватися у все більш фрагментованому глобальному регуляторному середовищі, мінімізувати ризики ланцюгів постачання та адаптувати свої міжнародні стратегії кредитування та інвестування до мінливих геополітичних реалій. Це вимагає комплексного аналізу геополітичних ризиків, покращення трансграничного обміну інформацією та посилення внутрішніх систем дотримання нормативних вимог. Зросла також потреба у стратегічній диверсифікації міжнародних ризиків, а також інтерес до ринків, менш вразливих до геополітичної напруженості [7; 8].

Екологічні, соціальні та управлінські (ESG) аспекти стали центральними в програмі оптимізації. Зобов'язання Німеччини щодо переходу на «зелену» економіку, закріплене в «Зеленій угоді» ЄС та пов'язане з нею регуляторні ініціативи, таких як Регламент про розкриття інформації про стійке фінансування (SFDR) та Таксономія ЄС, вимагає від банків інтегрувати ризики, пов'язані з кліматом, у свої процеси прийняття рішень [9].

Це передбачає адаптацію кредитних моделей, проведення кліматичних стрес-тестів та створення індивідуальних фінансових продуктів, що сприяють зусиллям підприємств та домогосподарств у переході на зелену економіку. Банки також повинні вирішувати постійні проблеми, пов'язані з впровадженням ESG, включаючи невідповідності в даних, обмеженість галузевих рекомендацій та

невизначеність щодо довгострокової прибутковості зелених інвестицій. Просування інтеграції ESG вимагатиме уніфікованих методологічних стандартів, посилення співпраці з постачальниками даних та більших інвестицій в аналітичні інструменти, здатні перетворити зобов'язання ESG на надійні фінансові результати [10].

Для побудови більш стійкої, ефективної та готової до майбутнього банківської системи необхідно надати пріоритет кільком стратегічним шляхам оптимізації:

1. Посилення координації наглядової діяльності між Федеральною службою фінансового нагляду Німеччини (BaFin) та ЄЦБ з метою забезпечення гармонізованого застосування пруденційних правил та ефективного нагляду за новими системними ризиками.

2. Покращення систем управління ризиками, включаючи інтеграцію ризиків, пов'язаних із кліматом, моделей кіберстійкості, передових методів аналізу процентного ризику та динамічного моніторингу ризиків, пов'язаних з комерційною нерухомістю.

3. Прискорення цифрової трансформації у всіх банківських секторах за допомогою спільних інноваційних хабів, галузевих платформ даних, впровадження хмарних обчислень та надійних стратегій кібербезпеки.

4. Заохочення цільової консолідації або стратегічних альянсів для підвищення операційної ефективності та сприяння економії масштабу, одночасно захищаючи роль державних ощадних банків та кооперативних банків у регіональному розвитку.

5. Розширення участі в Союзі ринків капіталу (СМУ) з метою диверсифікації каналів фінансування, посилення інтеграції ринків капіталу та зменшення системної залежності від традиційного банківського кредитування.

6. Сприяння сталому фінансуванню шляхом розширення ринку зелених облігацій, підтримки перехідного фінансування та впровадження показників ESG у структури управління та процеси кредитування.

7. Покращення розвитку людського капіталу за допомогою програм професійного навчання в галузі цифрових компетенцій, аналізу ризиків та сталого фінансування, щоб забезпечити готовність банківських працівників до нових викликів.

Оптимізація в кінцевому підсумку вимагає злагодженої, перспективної політичної структури, яка об'єднує зусилля банків, регуляторних органів, політиків та європейських інституцій. Уряд Німеччини повинен продовжувати модернізацію регуляторних структур, підтримувати технологічні інновації та спрощувати адміністративні процедури. Співпраця з інституціями ЄС має вирішальне значення для завершення створення банківського союзу, встановлення надійної системи EDIS та просування СМУ. Водночас німецькі банки повинні активно інвестувати в модернізацію, прийняти довгострокові стратегічні плани та вдосконалити внутрішні моделі управління для підвищення підзвітності та прозорості.

Оптимізація функціонування німецької банківської системи в умовах швидкої еволюції економічних умов та поглиблення інтеграційних процесів вимагає широкої та багатовимірної стратегії. Ця стратегія повинна враховувати структурну фрагментацію, технологічні розбіжності, геополітичні ризики та екологічні виклики, забезпечуючи при цьому узгодженість з європейським фінансовим управлінням. Успішно оптимізована банківська система не тільки забезпечить фінансову стабільність Німеччини, але й посилить стійкість та конкурентоспроможність європейської фінансової архітектури в цілому.

Висновки. Дослідження підтвердило, що подальший розвиток банківської системи Німеччини залежить від здатності ефективно реагувати на поєднання зовнішніх шоків, технологічних змін та інтеграційних вимог ЄС. Нагромадження нових ризиків показує, що традиційні механізми функціонування вже не забезпечують достатньої гнучкості, а тому система потребує ширшого переосмислення принципів управління, взаємодії з регуляторами та інституційної координації.

Результати аналізу засвідчили, що пріоритетними напрямками оптимізації є модернізація інфраструктури, посилення цифрової готовності, удосконалення управління ризиками та поглиблення інтеграції у регуляторний простір ЄС. Узгодження цих напрямів із довгостроковими стратегіями розвитку дасть можливість не лише підвищити стійкість банківської системи, а й забезпечити її конкурентні переваги в умовах європейських і глобальних трансформацій.

Список використаних джерел:

1. European Central Bank. Financial Stability Review. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/financial-stability-publications/fsr/html/index.en.html> (дата звернення: 5.11.2025).
2. European Banking Authority. 2023 EU-Wide Stress Test Results. URL: <https://www.eba.europa.eu/publications-and-media/press-releases/eba-publishes-results-its-2023-eu-wide-stress-test> (дата звернення: 5.11.2025).
3. Banking union: Overview and state of play. European Parliament Think Tank. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2024\)757603](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)757603) (дата звернення: 5.11.2025).
4. Hardie I., Howarth D.J. (eds.). Market-based banking and the international financial crisis. Oxford : Oxford University Press, 2013.
5. Deutsche Bundesbank. Current Monthly Reports. URL: <https://www.bundesbank.de/en/publications/reports/monthly-reports/current-monthly-reports--764440> (дата звернення: 11.11.2025).

6. European Union. Regulation (EU) 2022/2554... on digital operational resilience for the financial sector (DORA). *Official Journal of the European Union*. 2022. L 333. P. 1–79. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj/eng> (дата звернення: 11.11.2025).
7. International Monetary Fund. Germany: Financial System Stability Assessment. URL: <https://www.imf.org/en/publications/cr/issues/2022/07/19/germany-financial-system-stability-assessment-521034> (дата звернення: 14.11.2025).
8. Блащук-Дев'яткіна Н.З., Бацман І.В. Фінансова безпека банківської системи України. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 85. № 6. С. 104–112.
9. European Commission. EU Taxonomy for Sustainable Activities. URL: <https://www.opportunitygreen.org/publication-eu-taxonomy-legal-challenge> (дата звернення: 14.11.2025).
10. Busch D., Ferrarini G. *Regulation of the EU Financial Markets. MiFID II and MiFIR*. Oxford : Oxford University Press, 2017.

References:

1. European Central Bank. *Financial Stability Review*. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/financial-stability-publications/fsr/html/index.en.html> (accessed November 5, 2025).
2. European Banking Authority. *2023 EU-Wide Stress Test Results*. URL: <https://www.eba.europa.eu/publications-and-media/press-releases/eba-publishes-results-its-2023-eu-wide-stress-test> (accessed November 5, 2025).
3. *Banking union: Overview and state of play*. European Parliament Think Tank. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2024\)757603](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)757603) (accessed November 5, 2025).
4. Hardie I., Howarth D.J. (eds.). *Market-based Banking and the International Financial Crisis*. Oxford : Oxford University Press, 2013.
5. Deutsche Bundesbank. *Current Monthly Reports*. URL: <https://www.bundesbank.de/en/publications/reports/monthly-reports/current-monthly-reports--764440> (accessed November 11, 2025).
6. European Union. Regulation (EU) 2022/2554... on Digital Operational Resilience for the Financial Sector (DORA). *Official Journal of the European Union*. 2022. L 333. Pp. 1–79. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj/eng> (accessed November 11, 2025).
7. International Monetary Fund. *Germany: Financial System Stability Assessment*. URL: <https://www.imf.org/en/publications/cr/issues/2022/07/19/germany-financial-system-stability-assessment-521034> (accessed November 14, 2025).
8. Blashchuk-Deviatkina N.Z., Batsman I.V. Finansova bezpeka bankivskoi systemy Ukrainy. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*. 2023. Vol. 85. No. 6. Pp. 104–112. (in Ukrainian)
9. European Commission. *EU Taxonomy for Sustainable Activities*. URL: <https://www.opportunitygreen.org/publication-eu-taxonomy-legal-challenge> (accessed November 14, 2025).
10. Busch D., Ferrarini G. *Regulation of the EU Financial Markets. MiFID II and MiFIR*. Oxford : Oxford University Press, 2017.

OPTIMIZATION OF THE FUNCTIONING OF THE GERMAN BANKING SYSTEM IN THE CONTEXT OF CURRENT ECONOMIC CHALLENGES AND INTEGRATION PROCESSES

Summary. The article is devoted to an in-depth study of the current transformation processes in the German banking system, which operates in conditions of growing economic turbulence, increased geopolitical risks, and institutional changes within the European Union. The paper examines the key factors influencing the dynamics of the sector's development: changes in monetary conditions, adaptation to the European regulatory framework, updating of digital sustainability requirements, and the growing role of environmental and social criteria in financial management. Particular attention is paid to how new challenges are transforming banks' approaches to risk management, asset structuring, and interaction with supranational institutions. The analysis separately highlights the impact of the full-scale war in Ukraine, which has caused a sharp deepening of the energy crisis, an increase in regulatory requirements for sanctions risk management, and an intensification of overall geo-economic instability. These events have significantly changed the operating conditions of the German banking sector, highlighting the need for a rapid review of liquidity models and credit risk assessment mechanisms in sensitive sectors of the economy. The article outlines strategic directions for modernizing and optimizing the banking system, including digitization, improving operational reliability, harmonizing EU regulatory standards, and introducing new financial stability assessment tools. The results of the study show that effective adaptation of banks to structural and geopolitical changes requires the formation of a coordinated management system capable of combining institutional reforms, technical innovations, and a long-term strategic vision. It is concluded that the ability of German banks to respond to such challenges will determine not only their national competitiveness but also the stability of the European financial architecture as a whole. The success of these transformations will depend on the level of adaptability of banking business models and the flexibility of the regulatory environment amid prolonged geopolitical uncertainty. The growing interdependence of financial markets requires greater international coordination of risk management approaches, which creates the basis for the formation of new mechanisms for cooperation between regulators and financial institutions at the European level. The practical

significance of the study lies in the generalization and systematization of approaches that can ensure the adaptation of the banking system to long-term structural changes without destroying its institutional multi-component nature. The feasibility of combining coordination between key participants in the financial sector with targeted improvement of the organizational structure of banks in order to increase operational efficiency and reduce costs associated with regulatory compliance is justified. It is emphasized that the effectiveness of transformations in the long term is determined by the consistency of regulatory, technological, and personnel decisions, as well as the ability of banks to timely review their own strategic development models.

Keywords: German banking system, financial stability, European integration, digital operational resilience, optimization of financial institutions, EU banking sector.

Дата надходження статті: 29.01.2026

Дата прийняття статті: 21.02.2026

Дата публікації статті: 09.03.2026